

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

Warszawa, 14 września 2015r.

KPU.5533.78.2015.DW

Protokół kontroli doraźnej

1. Kontrolę przeprowadzono w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. K. Szymanowskiego w Warszawie, ul. Z. Krasińskiego 1, którego dyrektorem jest pani Hanna Sawicka.
2. Kontrolę w dniu 10 września 2015 r. przeprowadziła starszy wizytator Danuta Wolnowska na podstawie upoważnienia z dnia 09.09.2015 r. nr KPU.5533.78.2015.DW wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. Tematyka kontroli : realizacja podstawy programowej z języka polskiego w roku szkolnym 2014/15 w klasach IVA i IVB Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia.
4. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z dyrektorem zespołu szkół p. Hanną Sawicką, wicedyrektorami do spraw ogólnokształcących – [REDACTED] i p. [REDACTED] oraz dokonano analizy następującej dokumentacji:
  - dzienników zajęć edukacyjnych – 2014/15 kl. IVA i IVB OSM II stopnia
  - szkolnego zestawu programów nauczania i podręczników 2015/16
  - szkolnego planu nauczania – 2014/15 OSM II st.
  - planu lekcji w roku szkolnym 2014/15
  - planu monitorowania podstawy programowej – obserwacje lekcji
  - semestralnych kart monitoringu realizacji podstawy programowej z języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym z załączonym wykazem wycieczek w klasach IVA i IV B OSM II st.
  - wniosków i rekomendacji wynikających z monitorowania realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w aspekcie ilościowym, jakościowym i organizacyjnym
  - wniosków z kontroli realizacji minimalnego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych w zakresie przedmiotów ogólnokształcących
  - organizacji zastępstw w roku szkolnym 2014/15 w aspekcie zapewnienia realizacji podstawy programowej
5. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości.

W dniu 07.09.2015 r. w Kuratorium Oświaty w Warszawie przyjęto zażalenie dotyczące nieprawidłowości w realizacji zajęć z języka polskiego w roku szkolnym 2014/15 w klasach IVA i IVB OSM II st. W Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie, ul. Z. Krasińskiego 1.

Parafy* .....
kontrolującego/ych ..... dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. nr 168, poz. 1324) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 10. 09. 2015 r. ustalono:

W szkolnym zestawie programów nauczania i podręczników na rok szkolny 2015/16 wskazano, że w klasach II liceum ogólnokształcącego (w roku szkolnym 2014/15 w klasach I czyli IV OSM II st.) realizowany jest „program nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym zakres podstawowy i rozszerzony”. Ze szkolnego planu nauczania 2014/15 wynika, że zaplanowano w cyklu nauczania 12 godzin języka polskiego w zakresie podstawowym i 18 godzin w zakresie rozszerzonym. Tygodniowo zaplanowano 4 godziny w zakresie podstawowym i 6 godzin w zakresie rozszerzonym. Plan lekcji na rok szkolny 2014/2015 oraz przydział godzin dla p. [REDAKTOWANE] uwzględnia 8 godzin lekcyjnych. Z wyjaśnień dyrektora wynika, że nie umieszczono w tygodniowym planie lekcji 2 godzin ponieważ były one rozliczane w cyklu rocznym. Świadczą o tym załączone wykazy do semestralnych kart monitoringu realizacji podstawy programowej w zakresie podstawowym i rozszerzonym rozliczane za okres od 1 września 2014 r. do 16 stycznia 2015 r. i od 2 lutego 2015 r. do 26 czerwca 2015 r. Z zapisów tygodniowych w dziennikach kl. IVA i IVB wynika, że tygodniowo realizowano 4 godziny w zakresie podstawowym i 4 godziny w zakresie rozszerzonym. Ponadto dokumentowano realizację zajęć edukacyjnych z języka polskiego (w tym w zakresie rozszerzonym) na stronie 101 dziennika kl. IVA i IVB. Dyrektorzy poinformowali, że z powodu trudności lokalowych (w budynku funkcjonują 4 szkoły) 2 godziny języka polskiego realizowane były w innym trybie i dotyczyły tylko jednego nauczyciela (p. [REDAKTOWANE]).

W szkole opracowano plan monitorowania podstawy programowej – obserwacje lekcji w roku szkolnym 2014/15. Semestralne karty monitoringu realizacji podstawy programowej z języka polskiego w klasach IVA i IVB uwzględniają zajęcia realizowane w innym trybie. Z dokumentacji wynika, że monitorowano i kontrolowano realizację podstawy programowej z przedmiotów ogólnokształcących w aspekcie ilościowym, jakościowym i organizacyjnym; liczba realizowanych godzin jest zgodna z liczbą określoną w ramowym planie nauczania; wycieczki edukacyjne stanowią formę realizacji podstawy kształcenia ogólnego.

Wnioski i uwagi:

1. Na podstawie okazanych dokumentów można stwierdzić, że w klasach IVA i IVB w roku szkolnym 2014/2015 realizowano programy nauczania z języka polskiego uwzględniające podstawę programową w zakresie podstawowym i rozszerzonym.
2. Wycieczki edukacyjne stanowią formę realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego i wynikają z uwzględniania zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. W klasach IVA i IVB w roku szkolnym 2014/2015 organizowano warsztaty polonistyczne, warsztaty filmowe, lekcje muzealne, wyjścia do teatru (w ramach realizacji podstawy programowej w zakresie podstawowym i rozszerzonym). Nie wpisano do tygodniowego planu lekcji 2 godzin lekcyjnych, na których były one realizowane ponieważ były rozliczane w cyklu rocznym.
3. Realizacja podstawy programowej w zakresie podstawowym i rozszerzonym w roku szkolnym 2014/15 była monitorowana i kontrolowana a wyniki i wnioski przedstawiane na posiedzeniach rady pedagogicznej.

Zalecenia:

Parafy* .....
kontrolującego/ych ..... H. Selska .....
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. nr 168, poz. 1324) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

Bez zaleceń.

6. Ujawnione nieprawidłowości, w zakresie nieobjętym tematyką kontroli:

Nie ujawniono innych nieprawidłowości.

7. Dyrektor szkoły/placówki ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

8. Protokół podpisali:

DYREKTOR SZKOŁY

H. Sawicka
mgr Hanna Sawicka.....

(dyrektor szkoły/placówki)

STARSZY WIZYTATOR

D. Wolnowska
Danuta Wolnowska.....

(przeprowadzający kontrolę)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły/placówki, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

14 IX 2015 r.

DYREKTOR SZKOŁY

H. Sawicka
mgr Hanna Sawicka.....

(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły/placówki)

Warszawa, 14 września 2015 r.

Parafy*.....

D. Wolnowska
kontrolującego/ych

H. Sawicka
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 14 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. nr 168, poz. 1324) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego
01-530 Warszawa, ul. Krasińskiego 1, tel.(22)839-18-78. tel./fax: (22)839-18-79
www.szymanowski.edu.pl, sekretariat@szymanowski.edu

Warszawa, dn. 15 września 2015 r.

d.dz. 1134/15

**Szanowna Pani
Danuta Wolnowska**

**St. Wizytator Mazowieckiego Kuratorium Oświaty
Wydział Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego**

W nawiązaniu do zapytania w sprawie realizacji podstawy programowej z języka polskiego w klasach licealnych, tj. w IV A oraz IV B OSM II st., wyjaśniam, że w roku szk. 2014/15 w wyżej wymienionych klasach ustalono następujące formy realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z języka polskiego w zakresie rozszerzonym:

- ✓ 4 lekcje tygodniowo umieszczone w tygodniowym planie lekcji i realizowane w systemie klasowo-lekcyjnym;
- ✓ 2 lekcje tygodniowo realizowane w formie udziału uczniów w warsztatach polonistycznych, spektaklach teatralnych, pokazach filmowych oraz lekcjach muzealnych, nieujęte w tygodniowym planie lekcji.

Powyższe formy realizacji 2 lekcji języka polskiego zostały ustalone z uwzględnieniem istotnych przesłanek, które przedstawiam poniżej.

1. Zaproponowane formy realizacji 2 lekcji zapewniły zgodność treści nauczania języka polskiego na poziomie rozszerzonym z wymaganiami szczegółowymi zapisanymi w podstawie programowej (*Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz.U. z 2012 r. poz. 977*):

Rozdział II. Analiza i interpretacja tekstów kultury

ust. 2, pkt 3) Uczeń „rozpoznaje aluzje literackie i symbole kulturowe (np. biblijne, romantyczne) oraz ich funkcję ideową i kompozycyjną, a także znaki tradycji, np. antycznej, judaistycznej, chrześcijańskiej, staropolskiej”;

ust. 3, pkt 4) Uczeń „konfrontuje tekst literacki z innymi tekstami kultury, np. plastycznymi, teatralnymi, filmowymi”;

Rozdział Tekst kultury

ust. 3 „wybrane filmy z klasyki kinematografii światowej (...), spektakle teatralne (...)”

2. Program nauczania języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej „Lustra świata” (autorzy W. Bobiński, A. Janus-Sitarz, M. Pabisek), wybrany przez Pani ██████████ uzasadnia zastosowaną w tych klasach formę zajęć prowadzonych poza Szkołą.

W opisie sposobu realizacji programu autorzy pozostawiają nauczycielowi wybór:

„...podstawa programowa (...) definiując zakres wiedzy i umiejętności absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej, nie określa trybu, w jakim polonista ma realizować swoje zadania”.

W założeniach programu autorzy wskazują:

w pkt.5 „Założeniem programu jest przygotowanie ucznia do funkcjonowania w szeroko pojętej kulturze (...)”;

w pkt. 8: „Program uwzględnia zarówno potrzebę kształcenia poczucia tożsamości młodego człowieka, zakorzenienia w tradycji narodowej i regionalnej, jak i kształcenia postawy otwartości na inne kultury”.

3. Zastosowane formy realizacji są spójne z dążeniem naszej Szkoły do podwyższania jakości kształcenia w zakresie przedmiotów ogólnokształcących poprzez uatrakcyjnienie zajęć edukacyjnych i różnorodność sposobów realizacji podstawy programowej. Są też spójne z realizacją założeń programu „Szkoła Współpracy” pod patronatem MEN, który zakłada współpracę z instytucjami edukacyjnymi i kulturalnymi. Program ten został wypracowany i jest realizowany w porozumieniu z Radą Rodziców działającą w Szkole.

4. Przesłanki organizacyjne.

W roku szkolnym 2014/15 w klasach IV A i IV B rozpoczęto realizację rozszerzonego trybu nauczania języka polskiego w wymiarze 6 lekcji tygodniowo, z których 4 uwzględniono w tygodniowym planie lekcji, a 2 pozostawiono do realizacji w innym trybie, opisanym powyżej.

Taka koncepcja wynika także z faktu, iż tygodniowy plan lekcji obejmuje również zajęcia edukacyjne z przedmiotów muzycznych teoretycznych. Łączna liczba lekcji skutkowałą kończeniem zajęć zbiorowych o godz. 15.30. W tej sytuacji włączenie kolejnych godzin języka polskiego byłoby niemożliwe i wysoce niekorzystne dla uczniów, bowiem po tej godzinie planowane były indywidualne zajęcia artystyczne oraz przedmioty artystyczne zespołowe (orkiestra, chór, zespoły kameralne).

Przyjęta forma realizacji 2 godzin zajęć z języka polskiego pozwalała uwzględnić dobro uczniów. Ponadto trzeba tu wspomnieć, iż uczeń naszej Szkoły musi systematycznie ćwiczyć na instrumencie, co Szkoła powinna mieć na uwadze konstruując plany lekcji i planując realizację wszystkich zajęć edukacyjnych.

W czasie roku szkolnego 2014/15 liczba zrealizowanych godzin z języka polskiego na poziomie rozszerzonym poddawana była kontroli. Nie wystąpiło zagrożenie niezrealizowaniem podstawy programowej z powyższego zakresu.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Hanna Sadowska